

2. Макроекономски оквир и економска ситуација на територији града Панчева;
3. Стање на тржишту рада на територији града Панчева;
4. Проблеми у спровођењу политике запошљавања на територији града Панчева;
5. Политика запошљавања града Панчева;
6. Циљеви и приоритети политике запошљавања на територији града Панчева за 2019. годину;
7. Мере активне политике запошљавања града Панчева за 2019. годину;
8. Средства за реализацију мера и носиоци спровођења

1. УВОД

Локални акциони план за запошљавање града Панчева за 2019. годину (у даљем тексту: Акциони план) представља основни инструмент спровођења активне политике запошљавања у 2019. години.

Акционим планом се утврђују приоритети, циљеви и мере за унапређење запослености и смањење незапослености на територији града Панчева.

Један од приоритета града Панчева је да донесе Локални акциони план запошљавања којим се обезбеђују услови за већи локални утицај на тржишту рада, укључивање представника свих релевантних институција, социјалних партнера и стручњака из области запошљавања и других области, као и подстицање развоја нових активних мера запошљавања.

На основу постојећих чињеница и анализа о приоритетима у области запошљавања, као и одговарајућих иницијатива и пројеката, обезбеђује се услов за приступ средствима фондова Европске уније и приступ средствима за суфинансирање мера локалне политике запошљавања од стране Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања (у даљем тексту: Министарство).

1.1. Правни основ

Правни основ за доношење Акционог плана садржан је у одредби члана 41. става 1. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17 - др. закон), (у даљем тексту: Закон), којим је утврђено да надлежни орган локалне самоуправе може, по прибављеном мишљењу Локалног савета за запошљавање, усвојити локални акциони план запошљавања.

Ставом 3. наведеног члана Закона утврђено је да локални акциони план запошљавања мора бити у сагласности са националним и покрајинским акционим планом запошљавања.

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ ГРАДА ПАНЧЕВА ЗА 2019. ГОДИНУ

Локални акциони план за запошљавање града Панчева се састоји из следећих поглавља:

1. Увод;

Акциони план садржи све елементе предвиђене чланом 39. Закона:

- макроекономски оквир за стварање и примену политике запошљавања,
- стање и токове на тржишту рада за наредну и оквирно за наредне три године,
- циљеве и приоритете политике запошљавања,
- програме и мере активне политике запошљавања за наредну годину, са одговорностима за њихово спровођење и потребним средствима,
- финансијски оквир за политику запошљавања и изворе финансирања,
- носиоце послова реализације Акционог плана,
- категорије теже запошљивих лица која имају приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања,
- индикаторе успешности реализације програма и мера и
- друге елементе.

Успешна реализација Акционог плана и предвиђених приоритета и мера подразумева активно учешће и сарадњу свих институција и социјалних партнера релевантних за предметну област. Из тог разлога је град Панчево у припреми и изради Акционог плана користио податке Националне службе за запошљавање - Филијала Панчево (у даљем тексту: Национална служба за запошљавање), Републичког завода за статистику, Агенције за привредене регистре и надлежних секретаријата Градске управе града Панчева.

Подршку у изради Акционог плана пружили су представници Националне службе за запошљавање.

На Акциони план претходно мишљење дао је Савет за запошљавање града Панчева (у даљем тексту: Савет за запошљавање).

Најзначајнији акти из области запошљавања који су коришћени при изради Акционог плана су:

- Закон о запошљавању и осигурању за случај незапослености („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, 38/15, 113/17 и 113/17 - др.закон);
- Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом („Службени гласник РС“, број 36/2009 и 32/2013);
- Национална стратегија запошљавања за период 2011 - 2020. године, („Службени гласник РС“, број 37/11);
- Национални акциони план запошљавања за 2019. годину број 101-12696/2018 („Службени гласник РС“, број 105/18)

2. МАКРОЕКОНОМСКИ ОКВИР И ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

2.1. Макроекономски оквир

Економска активност током 2018. године бележи значајан раст. Према пројекцији Министарства финансија очекивани међугодишњи раст БДП у 2018. години је 4,2%. Расту БДП допринели су раст грађевинарства и услужног сектора, пољопривредне производње која је значајно већа од прошлогодишње и стабилно повећање индустрије.

У првих девет месеци 2018. године укупна индустрија бележи раст физичког обима од 2,3%. Најзначајнији је утицај прерађивачке индустрије, која је међугодишње произвела за 2,7% више и тиме дала допринос стопи раста укупне индустрије од 1,9 п.п. У 19 од 24 делатности прерађивачке индустрије регистрована су позитивна кретања. По најснажнијем позитивном утицају издваја се нафтна индустрија и производња основних метала. Убрзање машинске индустрије стимулисано је већом тражњом за инвестиционим добрима, док је већа производња грађевинског материјала, детерминисана убрзањем грађевинских радова.

Очекује се да ће у 2018. години извоз остварити раст од 9,2%, али ће, услед повећаних потреба привреде за репроматеријалом као и средствима за рад, бити праћен повећаним увозом за 9,8%. Оваква динамика спољнотрговинске размене ће за последицу имати благо негативан допринос нето извоза на укупну стопу привредног раста. То ће довести и до благог погоршања дефицита текућег рачуна платног биланса, али овај дефицит је и даље у потпуности покривен страним директним инвестицијама, које ће у 2018. години остварити раст за око 9% и достићи износ од 2,6 млрд евра.

Прилив страних директних инвестиција се континуирано повећава и обезбеђује пуну покривеност дефицита текућег рачуна платног биланса. Највећим делом стране директне инвестиције су реализоване у делатностима прерађивачке индустрије које производе размењива добра, као и у услугама које су оријентисане ка иностранству, што повољно утиче на односе спољнотрговинске размене.

Уместо планираног дефицита буџета, очекује се суфицит од 0,6% БДП. 2018. година ће бити друга година заредом са позитивним фискалним резултатом, што је потврда успешности спроведене консолидације и очувања фискалне дисциплине.

Основна оријентација креатора економских мера јесте јачање успостављеног модела раста који почива на повећању инвестиција и извоза.

Подстицајне мере за привлачење страних директних инвестиција имају за циљ даље подизање атрактивности оних делатности које производе разменива добра, како би се убрзао раст извоза и смањиле регионалне неједнакости. Такође, Република Србија је фокусирана на смањење друштвених неједнакости, обезбеђење инклузивности привредног раста и креирање амбијента социјалне кохезије.

На основу евиденција Централног регистра обавезног социјалног осигурања и Статистичког пословног регистра, на крају трећег квартала 2018. године укупан број запослених у Републици Србији је износио 2.146.842 лица. Од укупног броја, 1.699.260 запослено је у правним лицима, 370.016 представљају предузетници, лица запослена код њих и лица која самостално обављају делатност, а 77.566 лица представљају регистровани индивидуални пољопривредници.

И даље у запошљавању доминирају традиционални сектори као што су Прерађивачка индустрија, рударство и остала индустрија и Трговина на велико и мало, саобраћај и складиштење и услуге смештаја и исхране, док примат у расту БДВ сектора преузимају сектори попут Информисања и комуникација и Финансијских делатности и делатности осигурања. Раст ових сектора треба посматрати као потенцијал за додатни раст запослености.

2.2. Пројекције за 2019-2021. годину

Напори Републике Србије су усмерени на интензивирање реформских процеса, како би се обезбедио континуитет побољшања привредног окружења, напретка на међународним листама конкурентности и даљег подизања кредитног рејтинга земље. Препозната је неопходност проналажења нових извора раста, па су иновације, истраживање и развој, обновљиви извори енергије и еко инвестиције у сталном фокусу приликом дефинисања будућих активности.

Кретања основних макроекономских агрегата и индикатора за Републику Србију у периоду 2019 – 2021. године пројектована су на основу актуелних економских показатеља и изгледа за Републику Србију и међународно окружење, као и на основу процене ефеката планираних мера економске политике. У обзир су узети и успостављена фискална стабилност и кретања реалног сектора, ојачана позиција земље и растући прилив страних директних инвестиција. Поред тога, започете реформе и планирана системска унапређења привредног амбијента идентификовани су као извори могућег додатног раста.

Очекује се да ће у 2019. години инвестиције бити веће за 5,6%. Инвестиције ће бити друга по

значају компонента у погледу позитивног доприноса расту, што је веома важно са становишта његове одрживости.

У периоду 2019 – 2021. године очекује се наставак раста директних страних инвестиција (просечан годишњи прилив од 2,7 млрд евра), а који ће допринети отварању нових радних места. Поред тога, стране директне инвестиције које су до сада привучене поопштрије унутрашњу конкурентску активност и утицати на ефикасност домаћих произвођача, док са друге стране треба да активирају нове канале продаје и отворе нове тржишне нише. Такође, конкретним мерама се уклањају баријере и ослобађају ресурси за убрзано инвестирање домаћих произвођача, стимулише се сваки вид домаће инвентивности и проактивности.

2.3. Економски оквир на територији локалне самоуправе

Град Панчево обухвата простор од 756 км² (учешће у укупној површини Србије је 0,85%), на коме по процени Републичког Завода за статистику 2016. живи 123.414 становника (у укупној популацији Србије учествује са 1,74 %) или 163 становника на км².

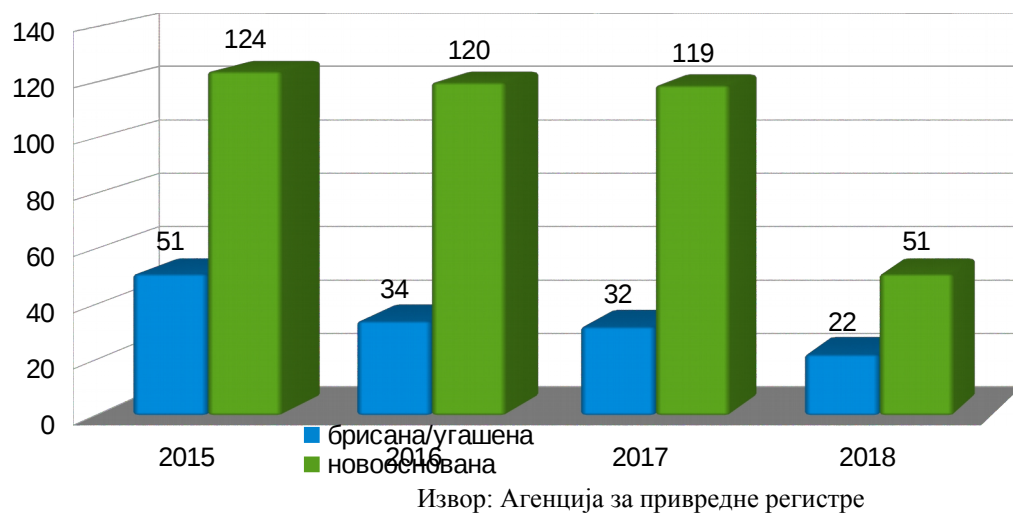
Према подацима Агенције за привредне регистре, у 2018. години на територији Локалне самоуправе послује 1.948 активних привредних друштава, 51 новооснованих и 22 брисаних привредних друштава. Такође, у истом периоду број активних предузетничких радњи је 5.047, новооснованих 323 и 188 угашених предузетничких радњи.

АКТИВНА ПРИВРЕДНА ДРУШТВА И ПРЕДУЗЕТНИЦИ

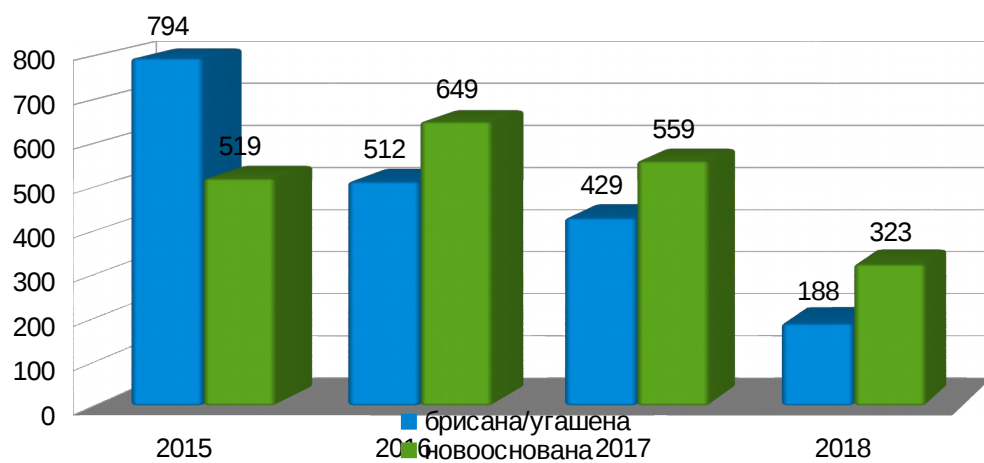
Активна привредна друштва 1902 (2017) – 1948 (2018)

Активни предузетници 4911 (2017) – 2047 (2018)

Брисана/угашена и новооснована привредна друштва 2015-2018

Брисани/угашени и новоосновани предузетници 2015-2018

Према РСЗ, у 2017. години, укупан број запослених на територији града Панчева износи 29733 лица, од тога по секторима делатности се деле:

Број и структура регистроване запослености по секторима делатности, по годинама, годишњи просек

	2014	2015	2016	2017
Пољопривреда, шумарство и рибарство	666	715	860	825
Рударство	3	1	225	203
Прерађивачка индустрија - укупно	6303	7288	6,982	7003
Снабдевање електричном енергијом, гасом и паром	397	523	446	427
Снабдевање водом и управљање отпадним водама	797	778	702	716
Грађевинарство	953	1304	1,278	1319
Трговина на велико и мало и поправка моторних возила	2038	4871	5,377	5539
Саобраћај и складиштење	1378	1754	1,548	1656
Услуге смештаја и исхране	111	741	812	881
Информисање и комуникације	446	535	473	500
Финансијске делатности и делатност осигурања	352	953	491	466
Пословање некретнинама	3	22	32	60
Стручне, научне, техничке и иновационе делатности	486	940	1,154	1240
Административне и помоћне услужне делатности	671	885	863	886
Државна управа и обавезно социјално осигурање	1012	1744	1,648	1625
Образовање	1935	1850	1,894	1926
Здравствена и социјална заштита	2567	2870	2,743	2803
Уметност, забава и рекреација	213	402	406	407
Остале услужне делатности	117	507	582	623
УКУПНО:	20,448	28,683	28,516	29,105
Регистровани инд.пољопривредници				626
				29731

Извор података: РСЗ, општине и региони у РС

Обрада података у табели: Одељење за ЛЕР

Највећи број запослених је у сектору прерађивачке индустрије, трговине, саобраћаја, те у сектору здравствене и социјалне заштите као и у образовању. Према подацима, стање на тржишту се погоршава услед високе дуготрајне незапослености која је углавном међу припадницима млађе генерације. Као један од разлога незапослености привредници наводе проблем неусклађености образовног система са потребама привреде, те тако један број пријављених потреба остане непопуњен услед недостатка лица са одговарајућим знањима и вештинама.

Просечна нето зарада у граду Панчеву по запосленом у 2018. години, износила је 68.428 динара (подаци РСЗ – новембар 2018). Укупан број незапослених лица је 8238 (подаци 30.11.2018. године - НСЗ).

Најважније компоненте економског развоја у Панчеву су:

- Базна хемијска индустрија
- Прерађивачка хемијска индустрија
- Прерада нафте и нафтних деривата
- Металска и електроиндустрија
- Прехрамбено-прерађивачка индустрија
- Прерада неметалних минерала
- Индустрија коже, обуће и текстила
- Индустрија грађевинског материјала

Економска ситуација Локалне самоуправе приказана је и кроз анализу кључних области привредног развоја Локалне самоуправе, а које су идентификоване у Стратегији развоја града Панчева за период 2014-2020. годину (http://www.pancevo.rs/?wpfb_dl=356), према којој су основни правци развоја, а који се тичу Акционог плана запошљавања у Локалној самоуправи следећи:

„Стратешки приоритет 1: Унапређивање пословног амбијента“

- 1.1. Програм мера подршке за развој МСПП
- 1.2. Унапређење привлачења инвестиција
- 1.3. Инфраструктурно опремање радних зона

1.1. Програм мера подршке за развој МСПП

Анализа нивоа развијености малих и средњих предузећа и предузетништва показује да овај сектор представља највиталнији и економски најефикаснији део привреде и да има све значајнију улогу у спровођењу структурних реформи, посебно у функцији отварања нових радних места. Стога је потребно пружити одговарајућу подршку овом сектору применом политике која ће подстаћи његов даљи напредак.

Подршка сектору малих и средњих предузећа је лимитирана ограниченим расположивим ресурсима за пружање значајније помоћи на локалном нивоу. Међутим, Град је за текућу годину определио средства

за предузетнике, микро, мала и средња правна лица која ће се исплаћивати овим субјектима на име набавке основних средстава за рад, отварања нових радних места итд.

1.2. Унапређење привлачења инвестиција

Један од веома значајних стратешких приоритета је и унапређивање пословног амбијента. Град Панчево има потенцијал да понуди инвеститорима бројне погодности за пословање, као што су добар географски положај, високо квалификована радна снага, развијен систем образовања, развијен сектор малих и средњих предузећа, посебне стимулације за реализацију инвестиционих подухвата.

У граду Панчеву постоји добра институционална сарадња привредног сектора и локалне самоуправе која се остварује кроз рад Секретаријата за привреду и економски развој Градске управе града Панчева, Привредног савета града Панчева, Савета за запошљавање града Панчева и Савета за социјално економска питања града Панчева.

“Стратешки приоритет 2: Повећање запослености кроз увођење стимулативних мера у области локалног економског развоја и запошљавања“:

2.1. Коришћење пословног простора у власништву града као подршке запошљавања и самозапошљавања

2.1.1. Израда програма пословних инкубатора, уметничких радионица, атељеа, модних и дизајнерских студија, заната и сл.

2.2. Пружање подстицаја за почетнике у бизнису и технолошке вишкове кроз обуке незапослених за дефицитарна занимања

2.2.1. Увођење олакшица и подстицаја

2.2.2. Подршка старим занатима и домаћој радности

2.3. Стварање услова за запошљавање технолошких вишкова и незапослених кроз обуке за дефицитарна занимања

2.3.1. Ангажовање привредних друштава и образовних установа у циљу обуке технолошких вишкова и незапослених

2.3. Развој пласмана високих технологија и унапређења образовног система

Постојање привредних друштава који су лидери у својој бранши и који су стратешки одређени развоју нових технологија, као и институција које се баве развојем тржишта високих технологија и трансфером знања, сведочи о томе да Панчево нема напредну индустрију само у својој прошлости већ да свој развој види и у подршци примене високих модерних технологија.

Прелазак на привреду засновану на знању, привреду која доприноси економском расту

генерисаном путем технолошки напредних пословних решења, високо квалификоване и мотивисане радне снаге са повећаном способношћу за учешће у међурегионалним и европским пројектима је основни циљ рада града Панчева.

Подршку овим процесима такође пружају покрајинске институције, домаћи и инострани фондови, развојне агенције.

„Стратешки приоритет 4: Унапређење пољопривредне производње и атарске инфраструктуре“

4.1. Планирање и подршка развоју пољопривреде

4.2. Програми заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта

Површина квалитеног пољопривредног земљишта износи 53.178 ha (70% од укупне површине земљишта).

У Локалној самоуправи постоји велики број пољопривредних газдинстава (6344 регистрованих пољопривредних газдинстава), као и привредних субјеката који се баве прерадом примарних пољопривредних производа. Привредне активности у овом делу Аутономне Покрајине Војводине везане су за ратарство, повртарство, воћарство и сточарство.

Локална самоуправа поседује све предуслове за развој пољопривреде.

Међутим, пољопривредни произвођачи се сусрећу са одређеним потешкоћама: застареле технологије производње и процеса дораде, недовољна информисаност, неизвршена комасација, лоше приватизације, кашњење субвенција.

„Стратешки приоритет 9: Унапређење социјално-економског положаја друштвено осетљивих група“

9.1. Унапређивање становања и запошљавања друштвено осетљивих група

9.2. Идентификовање социјално угрожених породица и појединаца

9.3. Унапређивање остваривања и заштите људских права

„Стратешки приоритет 11: Развој туризма, укључивање туристичке понуде Панчева у понуду Београда“

Град Панчево са свим својим физичко-географским, друштвено-географским, инфраструктурним карактеристикама и ресурсима, пружа могућност за развој туризма.

Потенцијали за развој туризма огледају се у богатом културно-историјском наслеђу (манастир Војловица - 1405, црква Богородичиног успења – 1807, црква Светог преображења – 1873, зграда Магистрата – 1833), обали Дунава (лов, риболов, купалишта, пристаништа, светионици), индустријском наслеђу (Пивара – 1722, Црвени магацин, Провијант

магацин, Свилара) и богатом манифестационом туризму (Бијенале уметности, Цез фестивал, Тракторијада, Сланинијада, Винаријада, Рибарски дани и ноћи). Природне лепоте обале Тамиша и Дунава, обода Делиблатске пешчаре као и горе наведене гастрономске манифестације пружају могућност развоја сеоског туризма кроз викенд туризам намењен градској популацији Панчева и Београда.

С обзиром на удаљеност Београда, Панчево има потенцијала за развој пословног туризма, односно пружања услуга смештаја људима који бораве у Београду послом као и развој конгресног туризма са истом циљном групом. Развој ова два вида туризма је скроман али постојећи посебно узимајући у обзир тенденцију раста захтева за категоризацијом угоститељских објеката за смештај. Завршетак понтона, уређење Градске шуме, као и набавка туристичког пловила – катамарана, отвара могућности за развој наутичког туризма.

Међутим, још увек недовољно развијене ове гране туризма не доприносе значајније развоју привреде у Панчеву.

3. СТАЊЕ НА ТРЖИШТУ РАДА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

Национална служба за запошљавање је модеран јавни сервис који пружа услуге незапосленим лицима и послодавцима у овој Локалној самоуправи. Сваке године Национална служба добија све већи квалитет. Она је носилац нових активности и мера.

Запослени у Националној служби су потпуно оспособљени за нове моделе рада службе а то се постигло кроз више додатних обука и тренинга у области рада са клијентима. Већина запослених поседује високу стручну спрему.

Укупан број незапослених лица на територији Локалне самоуправе је 8238 (подаци 30.11.2018. године):

1. лица са високом стручном спремом: VII -2 степен – 5 лица; VII -1 степен – 618 лица;

2. лица са вишом стручном спремом: VI-2 степен – 208 лица; VI-1 степен – 618 лица;

3. лица са средњом стручном спремом: V степен – 63 лица; IV степен – 2830 лица; III степен – 1488 лица;

4. лица са основном школском спремом: II степен – 322 лица; I степен - 2432 лица

Угроженије групе незапослених лица су вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци, а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади до 30

година старости са статусом деце палих бораца, млади до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања, жртве трговине људима, жртве породичног насиља, жене, рурално становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју и сл.

На евиденцији незапослених лица налази се 1565 лица до 30 година старости (на дан 30.11.2018. године) од чега је 935 лица која први пут траже запослење, а укупан број лица на евиденцији (без обзира на године живота) која први пут траже запослење/без радног искуства је 2318.

Укупан број незапослених на евиденцији по тражењу посла тј. трајању незапослености могу се сврстати у три групе: тако да до једне године чека 3384 лица, од 1 до 2 године чека 913 лица и дуже од 2 године чека 3941 лице.

Млади до 30 година живота се такође, по дужини чекања посла могу сврстати у три групе: тако да до 1 године чека 961 лице, од 1 до 2 године чека 229 лица и дуже од две године чека 375 лица.

Послодавци на територији Панчева су исказали потребу за радницима који поседују потребне додатне вештине за:

1. практична знања у производним занимањима што указује на недостатак практичних знања који се стичу у средњем образовању,
2. електронско пословање,
3. основни ниво познавања рачунара (уочава се недостатак код старијих од 45 година),
4. виши ниво знања страних језика код старијих од 35 година, поседовање сертификата као што су атест код заваривача, стручни испит за противпожарну заштиту, испит из безбедности и здравља на раду и др.

Дефицитарна занимања у 2018. години су:

Дефицитарна занимања у 2018. години су из области: информационих технологија, грађевинарства (армирачи, тесари, подполагачи, изолатери), машинство и обрада метала (бравари, заваривачи са атестом, оператери ЦНЦ машина), здравства и фармације (лекари специјалисти, дипломирани фармацеути), просветне струке (професори немачког језика, хемије, физике и биологије), саобраћаја (возачи аутобуса) и текстилства (шивачи).

Изразито суфицитарна занимања у 2018. години и даље су:

Матуранти гимназије, правни техничари, економски техничари, пољопривредни техничари, дипломирани правници, дипломирани менаџери, туристички техничари, хемијско - технолошки техничари, фризери, сва занимања из области културе

и просвете осим професора математике и физике и хемије.

4. ПРОБЛЕМИ У СПРОВОЂЕЊУ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА

Проблеми који се појављују у области запошљавања на територији града Панчева су: ниска запосленост, незапосленост младих, неусаглашеност понуде и потражње радне снаге огледа се у чињеници да одређени број слободних радних места за којим постоји потреба послодаваца остаје непопуњен, а да са друге стране постоји велики број лица са занимањима за која не постоји потреба на тржишту рада, дугорочна незапосленост, а самим тим и губитак мотивације, вишак запослених је и даље велики проблем коме доприноси тешка макроекономска ситуација у земљи и региону, јер послодавци због економских тешкоћа прибегавају смањењу броја запослених, квалификациона структура незапослених лица, што подразумева реформу система образовања, лица са инвалидитетом заступљена су на евиденцији незапослених, сива економија је у веома високом проценту изражена, што је последица недостатка одређених мера којима би се смањило нерегистровано пословање и промовисале предности легалног и пријављеног рада.

5. ПОЛИТИКА ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ПАНЧЕВА

Основни циљ стратегије политике запошљавања града Панчева је повећање запослености, односно успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености праћеног растом учешћа радно способног становништва на тржишту рада.

Кључни елементи политике запошљавања, усмерене ка повећању запослености, су: подршка директним инвестицијама, подршка предузетништву и унапређење финансијских подстицаја. Таква политика треба да доведе до стабилног раста запослености, повећања продуктивности, спречавања искључености са тржишта рада, отварања нових радних места, већих улагања у људски капитал и подстицања социјалне инклузије на тржишту рада.

У складу са Законом, теже запошљива лица су она незапослена лица која због здравственог стања, недовољног или неодговарајућег образовања, социјалних карактеристика, регионалне или професионалне неусаглашености понуде и потражње на тржишту рада, или због других објективних околности теже налазе посао. Одређеним програмима и мерама активне политике запошљавања подстиче се равноправнији положај тих лица на тржишту рада,

тако да теже запошљива лица имају приоритет код укључивања у поједине мере.

У 2019. години теже запошљива лица која ће имати приоритет у укључивању у мере активне политике запошљавања су: незапослени млади до 30 година живота, вишкови запослених, старији од 50 година, лица без квалификација и нискоквалификовани, особе са инвалидитетом, Роми, радно способни корисници новчане социјалне помоћи, дугорочно незапослени (на евиденцији дуже од 12 месеци а посебно незапослена лица која траже посао дуже од 18 месеци), млади до 30 година старости са статусом деце палих бораца, млади до 30 година старости који су имали/имају статус детета без родитељског старања, жртве трговине људима и жртве породичног насиља.

Међутим, у програме и мере активне политике запошљавања потребно је укључивати и остала теже запошљива лица и посебно осетљиве категорије незапослених као што су: жене, рурално становништво, избегла и расељена лица, повратници према споразуму о реадмисији, самохрани родитељи, супружници из породице у којој су оба супружника незапослена, родитељи деце са сметњама у развоју и сл. на начин којим се омогућава њихова интеграција на тржиште рада и побољшање квалитета живота.

Савет за запошљавање основан је 11. маја 2009. године Решењем о оснивању Савета за запошљавање града Панчева број II-06-020-1/2009-265, које је донео Градоначелник града Панчева.

Дана 05.03.2018. године Градоначелник града Панчева је донео Решење о изменама Решења о оснивању Савета за запошљавање града Панчева број II-06-020-2/2018-294.

У састав Савета за запошљавање Решењем о именовању чланова Савета за запошљавање града Панчева број II-06-020-2/2018-300 од 07.03.2018. године именовано је девет чланова: два представника локалне самоуправе - представника града Панчева и по један представник: Националне службе за запошљавање - Филијала Панчево, Савеза самосталних синдиката града Панчева и општина, Уједињеног гранског синдиката „Независност“ Панчево, Регионалне привредне коморе Панчево, невладиног сектора, Општег удружења занатлија и осталих предузетника града Панчева и један представник образовних институција - средњих школа.

Законом о запошљавању и осигурању за случај незапослености је уређено да је Савет за запошљавање саветодавно тело које оснивачу даје мишљење и препоруке у вези са питањима од интереса за унапређење запошљавања и то:

- плановима запошљавања,

- програмима и мерама активне политике запошљавања,

- прописима из области запошљавања и

- другим питањима од интереса за запошљавање.

У жељи да се унапреди сарадња у области запошљавања и ефикасније реализују утврђени циљеви политике запошљавања и прилагоде потребама привреде на територији Града, град Панчево конкурише на расписане јавне позиве за учешће у суфинансирању програма или мера активне политике запошљавања које спроводе Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Национална служба за запошљавање и Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова.

5.1. Реализовани програми и мере активне политике запошљавања током 2018. године

За реализацију мера предвиђених Локалним акционим планом за запошљавање града Панчева за 2018. годину („Службени лист града Панчева“, бр. 2/2018 и 25/18) утрошено је укупно 30.607.255,00 динара и то за следеће мере запошљавања и у следећим износима:

5.1.1. Стручна пракса

Стручна пракса је започета дана 15.09.2018. године и трајала је 6 месеци, осим за практиканте са високом стручном спремом који су имали законску обавезу полагања стручног испита, у погледу којих је трајала 12 месеци. У овој мери је током 2018. године учествовало 22 послодавца (14 из јавног сектора и 8 из приватног сектора) и 28 практиканата веома различитих занимања (16 са високом стручном спремом, 1 са вишом стручном спремом и 11 са средњом стручном спремом).

За реализацију ове мере Град је определио средства у износу од 6.000.000,00 динара која су исплаћивана на име нето новчане помоћи практикантима (и то у месечном износу од 20.000,00 динара за практиканте са високим четворогодишњим образовањем, 18.000,00 динара за практиканте са вишим или високим трогодишњим образовањем и 16.000,00 динара за практиканте са средњим образовањем), затим на име доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом као и на име трошкова полагања стручног испита оних практиканата са високим образовањем, којима је законски пропис наметнуо овакву обавезу.

На основу Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2018. годину, број 1508-101-6/2018 од 10.04.2018. године, који је град Панчево закључио са Националном службом за запошљавање, за реализацију мере

„Стручна пракса“, Граду је успешно пружена техничка помоћ од стране НСЗ-а.

5.1.2. Јавни радови за категорију теже запошљивих лица

Јавни радови су започети 01.09.2018. године и трајали су 4 месеца. У овој мери је реализовано 17 пројеката из области социјалних и хуманитарних делатности, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе, који су се спроводили код 18 извођача јавних радова/послодаваца, а у којима је учествовало 54 лица, односно лица која припадају категорији теже запошљивих лица (особе са инвалидитетом, Роми, дугорочно незаполена лица и сл.).

За реализацију ове мере град Панчево је издвојио средства у износу од 4.500.000,00 динара, док је Национална служба за запошљавање определила износ од 3.681.818,18 динара. Опређена средства исплаћивана су на име накнаде за обављен посао по основу уговора о привременим и повременим пословима лицима укљученим у јавне радове (у нето износу до 18.000,00 динара по лицу), затим, накнаде трошкова доласка и одласка са рада лица укључених у јавне радове (у висини до 2.000,00 динара по лицу за сваки месец ангажовања), накнаде трошкова спровођења јавних радова и на име накнаде трошкова организовања обуке у корист извођача радова.

На основу Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2018. годину број 1508-101-2/2018 од 24.03.2018. године, који је град Панчево закључио са Националном службом за запошљавање, за реализацију мере „Јавни радови за категорију теже запошљивих лица“. Граду је успешно пружена техничка помоћ од стране НСЗ-а.

5.1.3. Студентска летња пракса

Студентска летња пракса трајала је током јула месеца 2018. године, у оквиру које је учествовало 45 студената са државних и приватних факултета или високих струковних школа, упућених на праксу код 25 менторских предузећа (18 из јавног сектора и 7 из приватног сектора).

За реализацију ове мере укупно су определена и утрошена средства у износу од 850.000,00 динара за исплату студентима на име месечне помоћи у појединачном нето износу од 15.000,00 динара и за износ доприноса за случај повреде на раду и професионалне болести у складу са законом.

5.1.4. Сајам запошљавања

Град Панчево је дана 18.04.2018. године, у сарадњи са Националном службом за запошљавање, организовао Сајам запошљавања града Панчева за

2018. годину. Сврха одржавања Сајма била је да се на једном месту окупе незапослена лица, послодавци, студенти, представници удружења грађана, Националне службе за запошљавање и града Панчева и да незапослена лица, у складу с изказаним потребама послодаваца, пронађу своја нова радна места. Одржавањем ове манифестације такође је и унапређена транспарентност свих програма и мера који су планирани Локалним акционом планом за запошљавање града Панчева за 2018. годину. На Сајму се представио 41 послодавац са преко 200 слободних радних места. Сајам запошљавања посетило је преко 1500 заинтересованих незапослених лица, студената и грађана.

За реализацију ове мере Град је определио 500.000,00 динара. Успешно су спроведене обе јавне набавке, те је за закуп штандова утрошено 211.200,00 динара, а за израду промо материјала за потребе рекламирања Сајма и мера ЛАПЗ-а 2018 утрошено је 38.432,00 динара.

5.1.5. Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе

Град Панчево је за реализацију ове мере издвојио средства у износу од 1.500.000,00 динара. На основу Јавног позива за учешће средњих школа са територије града Панчева на конкурс за доделу средстава, у вези са реализацијом мере „Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе“ у 2018. години, Град је одобрио финансирање пет пројеката за опремање кабинета у 5 средњих школа са територије Града у укупном износу од 1.500.000,00 динара. На овај начин, Град је допринео усклађивању нивоа квалитета наставе са потребама тржишта рада.

5.1.6. Програм за подршку почетницима у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању)

На основу расписаног јавног позива, град Панчево се определио за сарадњу са књиговодственом агенцијом која ће током једне године пружати услуге правно-финансијског саветовања у пословању оним почетницима/почетницама у бизнису којима је Град одобрио субвенције по основу јавног позива незапосленим лицима за доделу субвенција почетницима у бизнису – самозапошљавање у 2018. години и јавног позива - субвенције почетницама у бизнису - женско предузетништво у 2018 години, а којих укупно има 17. Са друге стране, књиговодствена агенција ће годину дана, почев од дана отпочињања обављања делатности сваког корисника субвенције, извештавати град Панчево о динамици и наменском утрошку средстава од стране субвенционисаних лица. Град је за ову намену обезбедио средства у износу од 2.000.000,00 динара.

5.1.7. Додела субвенција почетницима у бизнису - самозапошљавање

Спроводећи ову меру, град Панчево је у току 2018. године подржао самозапошљавање 13 лица, додељујући сваком појединачно износ од најмање 150.000,00 динара, а највише 500.000,00 динара по лицу у сврху отварања привредног друштва или предузетничке радње, набавку опреме, репроматеријала и адаптацију простора. На овај начин, у Граду су отворени нови привредни субјекти који обављају најразличитије делатности као што су: рачунарско програмирање, стоматолошке услуге, производња намештаја и обрада дрвета, кројачка делатност, производња и продаја пецива и колача, одржавање и поправка моторних возила, ауто лимарија и фарбање возила адвокатске делатности, здравствене делатности и пружање услуга из безбедности и здравља на раду, заштите од пожара и заштите животне средине и сл.

За реализацију мере „Додела субвенција почетницима у бизнису - самозапошљавање у 2018. години“ град је утрошио средства у укупном износу од 3.841.202,36 динара.

5.1.8. НИС ШАНСА – Реализација програма или мера активне политике запошљавања „НИС ШАНСА“ 2018 је намењена лицима са високом и средњом стручном спремом који се први пут запошљавају у својој струци, а која се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији града Панчева. За реализацију ове мере средства су одређена Одлуком о буџету града Панчева за 2018. годину у износу од 6.124.952,64 динара. Мера није реализована у 2018. години. Пројекат НИС ШАНСА наставиће се у 2019. години.

5.1.9. Женско предузетништво – самозапошљавање

Град Панчево је у току 2018. године расписао јавни позив за доделу субвенција почетницама у бизнису - женско предузетништво у 2018. години. Спроводећи ову меру Град је подржао 4 жене, додељујући свакој појединачно износ од најмање 200.000,00 динара, а највише 350.000,00 динара по корисници средстава, а у сврху отварања привредног друштва или предузетничке радње, набавке опреме, репроматеријала и адаптације простора.

За реализацију ове мере средства су одређена Одлуком о буџету града Панчева за 2018. годину у износу од 1.000.000,00 динара. Спровођењем ове мере Град се активно укључио у спровођење родног буџета.

5.1.10. Јавни радови - Развој услуга лични пратилац

Јавни радови - Развој услуге лични пратилац су се организовали у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица ради очувања и

унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса. Циљ јавног позива је био радно ангажовање незапослених лица са евиденције Националне службе, ради спровођења јавног рада - развој услуге лични пратилац. У оквиру ове мере учествовао је један послодавац - наручилац посла и 27 лица која су обављала послове који се односе на помоћ и подршку деце са посебним потребама, у складу са упутствима наручиоца посла.

За реализацију ове мере средства су одређена Одлуком о буџету града Панчева за 2018. годину у износу од 3.700.000,00 динара.

На основу Споразума о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2018. годину, број 1508-101-5/2018 од 09.03.2018. године, који је град Панчево закључио са Националном службом за запошљавање, за реализацију мере „Јавни радови - Развој услуге лични пратилац“, Граду је успешно пружена техничка помоћ од стране НСЗ-а.

5.1.11. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2018. години – жене и Роми

Реализација мере активне политике запошљавања - Пројекат „Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом – жене и Роми“ у 2018. години спроведен је између града Панчева и организације „Хелп“.

Општи циљ пројекта је допринос укључивању Рома, Ромкиња и осталих угрожених група становништва у социјални и економски циклус земље као и смањење сиромаштва међу циљним групама. Специфични циљ је обезбеђивање бољег приступа тржишту рада за младе, Роме, Ромкиње и друге локалне угрожене групе становништва.

Пројекат доприноси смањењу сиромаштва путем подршке самозапошљавању угроженог становништва кроз бесповратне грантове намењене за почетнике и микро/мала предузећа са посебним фокусом на жене, младе и Роме. Трајање пројекта је 36 месеци. У оквиру пројекта подржано је 20 бизниса - уз учешће минимум 40% жена и 50% Рома у њиховим намерама да започну или развију пословне делатности. Одабраним лицима додељени су грантови у износу од најмање 1500 е, а највише 3600 е у опреми, машинама и репроматеријалу.

На овај начин, у Граду су отворени нови привредни субјекти или подржани већ отворени привредни субјекти који обављају најразличитије делатности као што су: производња одеће, фризерске услуге и козметичке услуге, производња кожне обуће, производња остале хране, одржавање и поправка

моторних возила, пластеничка производња, услужно прање аутомобила, играонице, узгој живине и др.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2018. годину у износу од 500.000,00 динара, а на име учешћа у реализацији Пројекта на територији града Панчева.

5.1.12. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2018 години – радна пракса за младе

Реализација програма или мера активне политике запошљавања - Пројекат „Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом – радна пракса за младе“ у 2018. години спроведен је између града Панчева и организације „Хелп“.

Пројекат доприноси смањењу сиромаштва путем подршке samozapošljavanju угроженог становништва кроз укључивање најмање 8 младих – полазника радне праксе путем плаћене професионалне обуке на послу. Подршка укључује: 5 (петоро) младих за учешће на шестомесечној плаћеној радној пракси намењеној онима који имају диплому стручног образовања и 3 (троје) младих за учешће на деветомесечној плаћеној радној пракси за младе са завршеном само основном школом, распоређених код послодаваца који су заинтересовани за њихово ангажовање ових лица. Након завршене праксе најпоузданијим послодавцима биће понуђена бесповратна средства за запошљавање ових обучених младих људи. Износ предвиђених бесповратних грантова је 2500 е уз учешће Града 10% од вредности гранта по новозапосленом лицу, ангажованом најмање 12 месеци. Пројекат траје 36 месеци.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2018. годину у износу од 91.100,00 динара, а на име учешћа у реализацији Пројекта на територији града Панчева.

6. ЦИЉЕВИ И ПРИОРИТЕТИ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ГРАДА ПАНЧЕВА ЗА 2019. ГОДИНУ

6.1. Циљеви политике запошљавања на територији града Панчева за 2019. годину су: Спречавање великог раста незапослености, повећање запослености, социјална инклузија, смањење ефеката економске кризе на постојећа радна места и подстицање формалне запослености, смањење и сузбијање сиве економије, успостављање стабилног и одрживог тренда раста запослености, подршка помоћи незапосленим лицима у активном тражењу посла, укључивање незапослених лица у програме додатног образовања и обуке, подстицање запошљавања младих, подршка смањењу неформалног рада,

подстицаји послодавцима да запошљавају незапослена лица, унапређење система образовања и обука и усклађивања са потребама тржишта рада, унапређење социјалног дијалога и јачање улоге социјалних партнера, подршка равноправности полова у погледу запошљавања и зарада, подстицање запошљавања теже запошљивих категорија, борба против дискриминације посебно угрожених категорија приликом запошљавања, отварање нових радних места и подстицање предузетништва и samozapošljavanja, отварање нових радних места кроз привлачење директних инвестиција, повећање приступа тржишту рада за Роме, смањење дуалности на тржишту рада, спровођење мера из Акционог плана и јачање улоге Савета за запошљавање, проширивање сарадње са Националном службом за запошљавање, Покрајинским секретаријатом за привреду и туризам, Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова, Покрајинском службом за запошљавање АП Војводине као и са локалним саветима за запошљавање, обезбеђивање додатних средстава аплицирањем код домаћих и страних фондова, учествовање на обукама намењеним члановима Локалног савета за запошљавање.

Повећање запослености на територији града Панчева

Локална самоуправа је у складу са Националним акционим планом запошљавања за 2019. годину, поставила као циљ повећање запослености. Раст запошљавања зависи од јачања економије, значајнијег раста инвестиција, укључујући и инвестиције у инфраструктуру. Повећање запослености оствариће се унапређењем привредног амбијента, нарочито стварањем услова за подстицање приватног сектора и привлачењем инвестиција, као и реализацијом низа непосредних подстицаја за запошљавање.

Повећање нивоа образовања незапослених

Имајући у виду појављивање нових врста послова и нових облика рада, који намећу потребу за непрекидним усавршавањем радне снаге, послодавци све више захтевају специфично квалификовану радну снагу и високе компетенције радника.

У тим условима, знања незапослених, а нарочито дугорочно незапослених, постају застарела и недовољна. Из тог разлога град Панчево ће додатним обукама и образовањем омогућити незапосленим лицима да стекну савремена знања и образовање које ће бити верификовано одговарајућим сертификатима.

Социјална инклузија

Социјална укљученост дефинише се као процес који омогућава онима који су у ризику од сиромаштва и друштвене искључености да добију могућност и средства која су потребна за пуно учешће у економском, друштвеном и културном животу и

постизању животног стандарда, који се сматра нормалним у друштву у којем живе. Зато је потребно предузети одређене мере које ће допринети побољшању квалитета живота маргинализованих група на локалном нивоу, поштовање људских права и укљученост у токове друштвеног живота.

6.2. Приоритети политике запошљавања за 2019. годину

Подстицање запошљавања, повећање нивоа образовања незапослених, социјална укљученост маргинализованих група, као и други циљеви остварују се реализацијом приоритета активне политике запошљавања, односно мера активне политике запошљавања.

Главни приоритет политике запошљавања града Панчева је унапређење људских ресурса кроз приступ заснован на специфичним потребама грађана у погледу запослености и прихода. Ово се може постићи коришћењем знања и вештина радно способног становништва и послодаваца у Граду како би се побољшао економски положај становника, како би им се омогућило да остваре веће користи од развоја свог града и како би они сами могли више допринети том развоју. Идентификовање потенцијала и активирање постојећих ресурса представља адекватну методу у реализацији наведеног приоритета.

Акционим планом се утврђују приоритети активне политике запошљавања за 2019. годину и то су:

- усклађивање понуде и тражње на тржишту рада,
- отварање нових радних места и samozapošljavanje,
- установљивање мера за смањење незапослености,
- спровођење стручног усавршавања и стицања додатних знања ради усклађивања понуде и потражње радне снаге на тржишту рада,
- реализовање програма стручног оспособљавања младих који први пут заснивају радни однос.

7. МЕРЕ АКТИВНЕ ПОЛИТИКЕ ЗАПОШЉАВАЊА ГРАДА ПАНЧЕВА ЗА 2019. ГОДИНУ

Утврђени циљеви и приоритети постижу се спровођењем мера активне политике запошљавања.

Локалним акционим планом за запошљавање града Панчева за 2019. годину предвиђени су следећи програми и мере активне политике запошљавања:

1. Стручна пракса
2. Јавни радови за категорију теже запошљивих лица
3. Студентска летња пракса
4. Сајам запошљавања

5. Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе

6. Програм за подршку почетницима у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању)

7. Додела субвенција почетницима у бизнису - samozapošljavanje

8. НИС ШАНСА

9. Субвенције за отварање нових радних места

10. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – жене и Роми

11. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – радна пракса за младе

7.1. Стручна пракса

Мера активне политике запошљавања Стручна пракса подразумева стицање практичних знања и вештина за самосталан рад у струци за које је стечено одговарајуће образовање – квалификација, без заснивања радног односа код послодавца чије је седиште на територији града Панчева. Мера је намењена незапосленим лицима без радног искуства са најмање средњим образовањем а ради њиховог стручног оспособљавања за самосталан рад у струци и стицање услова за полагање стручног испита када је то законом, односно правилником предвиђено као посебан услов за самосталан рад у струци. Град не сноси трошкове полагања стручног испита. Трајање мере је утврђено општим односно посебним законом односно правилником, а најдуже 12 месеци.

За реализацију ове мере неопходно је да се закључи Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2019. годину – ЛАПЗ техничка подршка између града Панчева и Националне службе за запошљавање – Филијала Панчево.

За реализацију ове мере средства су одређена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 6.000.000,00 динара.

7.2. Јавни радови за категорију теже запошљивих лица

Јавни радови се организују у циљу радног ангажовања теже запошљивих незапослених лица и незапослених у стању социјалне потребе, ради очувања и унапређења радних способности незапослених, као и остваривања одређеног друштвеног интереса.

Послодавац који спроводи јавне радове закључује са незапосленим уговор о радном ангажовању у складу са прописима о раду и јавним

конкурсом. Средства намењена за организовање јавних радова користе се за:

1) исплату накнаде за обављен посао лицима ангажованим на јавним радовима (по основу уговора о привременим и повременим пословима у висини до 22.000,00 динара на месечном нивоу за пун фонд радних часова, односно сразмерно времену радног ангажовања на месечном нивоу, која се увећава за припадајући порез и доприносе за обавезно социјално осигурање и која обухвата и трошкове доласка и одласка са рада);

2) накнаду трошкова спровођења јавних радова послодавцу (највише до 2.000 динара по лицу, једнократно, у зависности од трајања јавног рада);

3) накнаду трошкова обуке (у једнократном износу од 1.000,00 динара по ангажованом лицу које је завршило обуку), која се у зависности од врсте и сложености послова може организовати по интерном програму послодавца извођача јавног рада или програму образовне установе. По завршетку обуке лицу се издаје потврда о стеченим компетенцијама.

У 2019. години организоваће се јавни радови у области социјалне заштите и хуманитарног рада, одржавања и обнављања јавне инфраструктуре и одржавања и заштите животне средине и природе. Право учествовања у поступку организовања јавних радова имају органи аутономне покрајине и органи јединица локалне самоуправе, јавне установе и јавна предузећа, привредна друштва, предузетници, задруге и удружења са седиштем на територији града Панчева.

За реализацију ове мере неопходно је да се закључи Споразум о уређивању међусобних права и обавеза у реализацији програма или мера активне политике запошљавања за 2019. годину – ЛАПЗ техничка подршка између града Панчева и Националне службе за запошљавање – Филијала Панчево.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 1.500.000,00 динара.

7.3. Студентска летња пракса

Мера активне политике запошљавања Студентска летња пракса је намењена студентима (основних, мастер и докторских студија) и апсолвентима на факултетима и високим струковним школама са пребивалиштем на територији града Панчева. Мера траје најдуже месец дана и спроводи се током јула месеца. У реализацији ове мере сваком студенту се обезбеђује новчана помоћ у износу до 15.000,00 динара. Студенти, учесници у мери, бирају се путем јавног позива у сарадњи са послодавцима.

Студенти имају могућност да сами предложе послодавца (чије је седиште на територији града Панчева) код кога би желели да обаве студентску

праксу, уз прибављено мишљење и сагласност предложеног послодавца.

Програм се реализује код послодавца који припада приватном и јавном сектору.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 1.000.000,00 динара.

7.4. Сајам запошљавања

Сајам запошљавања организује се у сарадњи са Националном службом за запошљавање - Филијала Панчево и има за циљ да повећа видљивост свих програма и мера које су планиране Акционим планом за 2019. годину. Сврха одржавања Сајма је да се на једном месту окупе незапослене особе, послодавци, студенти, представници удружења грађана, града Панчева и Националне службе за запошљавање и да незапослена лица, у складу са исказаним потребама послодаваца, пронађу своја нова радна места.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 500.000,00 динара.

7.5. Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе

Град Панчево ће путем расписивања јавног позива понудити средњим школама са територије града Панчева могућност за добијање средстава за унапређење услова за извођење практичне наставе у циљу унапређења конкурентности средњих школа и усклађивања нивоа квалитета наставе са потребама тржишта рада.

Новчана средства средње школе могу користити за набавку опреме, машина, алата и уређаја, који су неопходни за савремену наставу, а којима би се постигла одређена заокружена "техничко-технолошка целина", набавку опреме за савремено извођење наставе као и набавку софтвера који је неопходан за коришћење тражене опреме, машина, алата и уређаја, уређење и адаптација простора за инсталацију набављене опреме (набавка неопходног намештаја, кречење, електро-инсталациони радови и др.). Износ средстава за ове намене не може бити већи од 20% од укупног износа тражених средстава.

Укупан износ тражених средстава подносиоца пријаве не може бити већи од 500.000,00 динара.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 4.000.000,00 динара.

7.6. Програм за подршку почетницима/почетницама у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању)

Град Панчево ће расписати јавни позив за предузеће / агенцију којој ће бити одобрена средства за пружање услуга правно-финансијског саветовања у

пословању незапосленим лицима која су на евиденцији Националне службе за запошљавање - филијала Панчево. Корисници овог програма биће одабрани по основу Јавног позива за доделу субвенција почетницима у бизнису – самозапошљавање (мера наведена под тачком 7. овог поглавља).

Одабрани пружалац услуга је у обавези да пружа услуге правно-финансијског саветовања корисницима Програма у трајању од најдуже 12 месеци (корисници Програма и услуге), граду Панчеву доставља месечне извештаје о реализацији пројектних активности на прописаном обрасцу града Панчева и граду Панчеву достави завршни наративни и финансијски извештај о реализованим пројектним активностима.

Програм обухвата пружање услуга правно-финансијског саветовања Корисника програма, у трајању од најдуже 12 месеци, односно реализацију следећих пројектних задатака и то:

пружање информација о изменама релевантних закона, правилника и упутстава, информације и савети везани за пореске обавезе и пореске олакшице, упознавање са процедурама и условима пословања неког од облика обављања делатности и посебним условима које је неопходно испунити за обављање одређених врста делатности, информације о надлежностима одговарајућих инспекцијских служби, стручна помоћ у припреми бизнис планова, пројекције економских и новчаних токова, анализи ризика финансирања, савети за превазилажење проблема текуће и дугорочне неликвидности, рачуноводствене и књиговодствене услуге, архивирање пословне документације, израда извештаја о утрошку средстава на име субвенције добијене од града Панчева.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 4.000.000,00 динара.

7.7. Додела субвенција почетницима у бизнису - самозапошљавање

Град Панчево ће расписати јавни позив незапосленим лицима која су на евиденцији Националне службе за запошљавање - филијала Панчево или су основали предузетничку радњу/привредно друштво у 2019. години, а ради доделе средстава за самозапошљавање. Приоритет код одобравања субвенције за самозапошљавање имају млади до 30 година старости, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом и жене.

Субвенција се одобрава у једнократном износу и може се користити за отварање привредног друштва, предузетничке радње или другог облика предузетништва, набавку опреме и адаптацију простора. Максимални износ средстава који може

бити додељен по кориснику је 500.000,00 динара. Један од услова за добијање максималног износа јесте запошљавање минимум једног лица. Као подршку у спровођењу родног буџета Град ће кроз критеријуме и бодовну листу, која ће бити саставни део јавног позива, дати подршку женама предузетницама. Реализација програма прати се 12 месеци.

Корисници који буду укључени у ову меру уједно ће користити и Програм за подршку почетницима у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању).

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 15.000.000,00 динара.

7.8. НИС ШАНСА

Пројекат „НИС ШАНСА“ спроводи се између града Панчева и НИС а.д. Нови Сад. Пројекат подразумева утврђивање међусобних права и обавеза између града Панчева и НИС а.д. Панчево у вези са учешћем града Панчева у суфинансирању програма и реализације мера активне политике запошљавања лица без претходног искуства у струци. Циљ ове мере је ангажовање лица са високом, вишом и средњом стручном спремом који се први пут запошљавају у својој струци, а који се налазе на евиденцији Националне службе за запошљавање на територији града Панчева.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 10.000.000,00 динара.

7.9. Субвенције за отварање нових радних места

Послодавци који припадају приватном сектору, а имају седиште на територији града Панчева, могу за запошљавање незапослених лица остварити субвенцију за запошљавање на новоотвореним радним местима.

Субвенције се исплаћују послодавцу у једнократном износу за дванаест месеци, међутим, крајњи корисник субвенције је незапослено лице које се запошљава кроз ову меру.

Приоритет приликом одлучивања о додели субвенције имаће они послодавци који су спремни да на новоотворена радна места запосле лица из категорије теже запошљивих лица, а то су млади до 30 година старости, старији од 50 година старости, вишкови запослених, Роми, особе са инвалидитетом али и радно способни корисници новчане помоћи као и лица која су у статусу незапослених на евиденцији Националне службе за запошљавање дуже од шест месеци.

Трајање програма финансира се најдуже 12 месеци, а висина субвенција износи 546.447,84 динара осим за особе са инвалидитетом и радно способне кориснике новчане социјалне помоћи када се овај

износ увећава за 20% и износи 655.737,36 динара (БРУТО 2).

Послодавац има обавезу да задржи лице у радном односу најмање 6 месеци након истека финансирања.

За реализацију ове мере средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу 12.000.000,00 динара.

7.10. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – жене и Роми

Реализација мере активне политике запошљавања - Пројекат „Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом – жене и Роми“ у 2019. години спроводи се између града Панчева и организације „Хелп“.

Општи циљ пројекта је допринос укључивању Рома, Ромкиња и осталих угрожених група становништва у социјални и економски циклус земље као и смањење сиромаштва међу циљним групама. Специфични циљ је обезбеђивање бољег приступа тржишту рада за младе, Роме, Ромкиње и друге локалне угрожене групе становништва.

За наставак реализације ове мере, која је отпочела у 2018. години, средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу од 500.000,00 динара, а на име учешћа у реализацији Пројекта на територији града Панчева.

7.11. Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – радна пракса за младе

Реализација програма или мера активне политике запошљавања - Пројекат „Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом – радна пракса за младе“ у 2019. години спроводи се између града Панчева и организације „Хелп“.

Пројекат доприноси смањењу сиромаштва путем подршке samozapošljavanju угроженог становништва кроз укључивање најмање 8 младих – полазника радне праксе путем плаћене професионалне обуке на послу. Подршка укључује: 5 (петоро) младих за учешће на шестомесечној плаћеној радној пракси намењеној онима који имају диплому стручног образовања и 3 (троје) младих за учешће на деветомесечној плаћеној радној пракси за младе са завршеном само основном школом, распоређених код послодаваца који су заинтересовани за њихово ангажовање ових лица. Након завршене праксе најпоузданијим послодавцима биће понуђена бесповратна средства за запошљавање ових обучених младих људи. Износ предвиђених бесповратних грантова је 2500 е уз учешће Града 10% од вредности

гранта по новозапосленом лицу, ангажованом најмање 12 месеци. Пројекат траје 36 месеци.

За наставак реализације ове мере, која је отпочела у 2018. години, средства су опредељена Одлуком о буџету града Панчева за 2019. годину у износу од 91.100,00 динара, а на име учешћа у реализацији Пројекта на територији града Панчева.

8. СРЕДСТВА ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ МЕРА И НОСИОЦИ СПРОВОЂЕЊА

За реализацију програма и мера активне политике запошљавања, које су предвиђене Акционим планом за 2019. годину, планирана су средства града Панчева у износу од 54.591.100,00 динара.

Чланом 59. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености прописано је да се програми и мере активне политике запошљавања финансирају из:

1. буџета Републике Србије;
2. средстава територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе;
3. поклона, донација, легата, кредита, камата, и других средстава у складу са законом;
4. доприноса за случај незапослености;
5. других извора, у складу са законом.

Чланом 60. Закона о запошљавању и осигурању за случај незапослености, утврђена је могућност да територијална аутономија, односно јединица локалне самоуправе која, у оквиру покрајинског, односно локалног акционог плана запошљавања, обезбеђује више од половине средстава потребних за финансирање одређеног програма или мере активне политике запошљавања може поднети захтев Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за учешће у финансирању тог програма или мере.

Услов за одобравање суфинансирања програма или мера активне политике запошљавања је да локална самоуправа има формиран Локални савет за запошљавање, донет локални акциони план запошљавања, обезбеђено више од половине потребних средстава за финансирање одређеног програма или мера и усклађене програме и мере са приоритетима и циљевима локалног економског развоја и локалног тржишта рада.

Предлог распореда средстава за реализацију програма и мера активне политике запошљавања града Панчева за 2019. годину:

	<i>Мере активне политике запошљавања</i>	<i>Средства у динарима</i>	<i>Лица</i>
1	Стручна пракса	6.000.000,00	≈ 25
2	Јавни радови за категорију теже запошљивих лица	1.500.000,00	≈ 15
3	Студентска летња пракса	1.000.000,00	≈ 55
4	Сајам запошљавања	500.000,00	Више стотина посетилаца
5	Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе	4.000.000,00	≈ 6 средњих школа и више стотина ученика
6	Програм за подршку почетницима у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању)	4.000.000,00	≈ 40
7	Додела субвенција почетницима у бизнису – samozapošljavanje	15.000.000,00	≈ 40
8	НИС ШАНСА	10.000.000,00	≈ 20
9	Субвенције за отварање нових радних места	12.000.000,00	≈ 20
10	Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – жене и Роми	500.000,00	≈ 20
11	Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – радна пракса за младе	91.100,00	≈ 8
Укупна средства и планиран обухват лица – Буџет града Панчева		54.591.100,00	- 240 лица за запошљавање - више стотина корисника за мере под редним бројем 4. и 5. и 10.

НАДЛЕЖНОСТИ

Мере предвиђене Акционим планом реализоваће Градска управа града Панчева и Савет за запошљавање града Панчева, а у сарадњи са Националном службом за запошљавање и Министарством за рад, запошљавање, борачка и социјална питања.

"Табела програма и мера за реализацију Локалног акционог плана за запошљавање града Панчева за 2019. годину" саставни је део Акционог плана.

Табела 1 - Програми и мере за реализацију Локалног акционог плана за запошљавање града Панчева за 2019. годину

УКУПАН БУЏЕТ 54.591.100,00 ДИНАРА		
Мера:	Стручна пракса	
Очекивани резултати:	Повећан број запослених лица и лица оспособљених за самосталан рад у струци	
Индикатор(и):	Број закључених уговора између града Панчева, послодавца и практиканта	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева - Национална служба за запошљавање	
Потребна средства – УКУПНО:	6.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 25 лица оспособљено за самосталан рад у струци	

Мера:	Јавни радови за категорију теже запошљивих лица	
Очекивани резултати:	Организовање и спровођење јавних радова од интереса за град Панчево	
Индикатор(и):	Број и структура лица ангажованих на јавним радовима из категорије теже запошљивих лица	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева - Национална служба за запошљавање	
Потребна средства – УКУПНО:	1.500.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 15 лица ангажовано на раду код послодаваца	

Мера:	Студентска летња пракса	
Очекивани резултат:	Организовање и спровођење студентских пракси код различитих послодаваца	
Индикатор(и):	Број и структура студената и послодаваца који учествују у мери	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева	
Потребна средства – УКУПНО:	1.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 55 студената ће обавити студентску летњу праксу	

Мера:	Сајам запошљавања	
Очекивани резултат:	Повећање транспарентности и доступности програма и мера активне политике запошљавања	
Индикатор(и):	Број и структура учесника и посетилаца сајма	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева - Национална служба за запошљавање	
Потребна средства – УКУПНО:	500.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Више стотина посетилаца Сајма	

Мера:	Унапређење конкурентности средњих школа путем побољшања услова за извођење практичне наставе	
Очекивани резултат:	Адекватно опремељени кабинети за практичну наставу	
Индикатор(и):	Број и структура корисника	
Носиоци активности:	-Градска управа града Панчева -Савет за запошљавање града Панчева	

Потребна средства – УКУПНО:	4.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 6 средњих школа и више стотина ученика	

Мера:	Програм за подршку почетницима у бизнису (правно-финансијско саветовање у пословању)	
Очекивани резултат:	Унапређење услова за започињање бизниса	
Индикатор(и):	Број и структура корисника	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева	
Потребна средства – УКУПНО:	4.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 40 лица ће добити подршку у области правно-финансијског саветовања у пословању	

Мера:	Додела субвенција почетницима у бизнису – самозапошљавање	
Очекивани резултат:	Запошљавање око 40 лица	
Индикатор(и):	Број закључених уговора о додели субвенција за самозапошљавање	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева	
Потребна средства – УКУПНО:	15.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	

Мера:	НИС ШАНСА
Очекивани резултат:	Запошљавање око 20 лица
Индикатор(и):	Број закључених уговора о привремено поремним пословима

Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - НИС а.д. Нови Сад - Савет за запошљавање града Панчева	
Потребна средства – УКУПНО:	10.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 20 лица без претходног искуства у струци	

Мера:	Субвенције за отварање нових радних места	
Очекивани резултат:	Запошљавање око 20 лица	
Индикатор(и):	Број закључених уговора о додели субвенција за отварање нових радних места	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева - Савет за запошљавање града Панчева	
Потребна средства – УКУПНО:	12.000.000,00	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева	
Запошљавање:	Око 20 лица	

Мера:	Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – жене и Роми	
Очекивани резултат:	Запошљавање око 20 лица	
Индикатор(и):	Број закључених уговора о додели опреме	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева, - Организација „Хелп“	
Потребна средства – УКУПНО:	500.000,00 (средства Града)	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева Организација „Хелп“ (средства из Пројекта)	
Запошљавање:	Око 20 лица	

Мера:	Смањење сиромаштва кроз могућност запошљавања у сарадњи са „Хелп“ организацијом у 2019. години – радна пракса за младе

Очекивани резултат:	Запошљавање око 8 лица	
Индикатор(и):	Број закључених уговора о спровођењу радне праксе	
Носиоци активности:	- Градска управа града Панчева, - Организација „Хелп“	
Потребна средства – УКУПНО:	91.100,00 (средства Града)	у динарима
Извори финансирања:	Буџет града Панчева Организација „Хелп“ (средства из Пројекта)	
Запошљавање:	Око 8 лица	

Локални акциони план за запошљавање града Панчева за 2019. годину објавиће се у „Службеном листу града Панчева“.